

Povídání a malování ateistovo věci křesťanských se týkající. Část 19.

Na polních cestách, v lese či v horách lze dodnes narazit na zvláštního poutníka. Jeho zvláštnost či odlišnost spočívá v tom, že je jakýmsi poutníkem „naruby“. Zatímco správný, normální, standardní poutník jde cíleně po svatých místech, svatý Vilém je poutník, který ta svatá místa při svém cestování teprve vytváří. Můžeme ho klidně přirovnat k prvním americkým osadníkům – ti také přišli do prérijních pustin, postavili si nejen domy, ale zcela dobrovolně a bez dotací i kostely, školy, a nakonec i železnice a dálnice. Těm opravdu prvním průkopníkům civilizace se říkalo „pionýři“ (a nemohli za to, že ten název jim později vytunelovali bolševici). A skoro přesně tak šel skrze pralesy Evropy svatý Vilém, zvaný poutník-zakladatel.

Na cesty se vydal z rodného Savojska, tedy ze severní Itálie jako patnáctiletý. Narodil se ve Vercelli někdy kolem roku 1085, mám dojem, že to sám nevěděl úplně přesně. Pro putování si zvolil obrácený postup než blahoslavený Theobald. Nejdříve šel do Santiago de Compostela a teprve pak se vydal také do Svaté země.

Později, v roce 1114 založil svatyni Panny Marie na dosud bezejmenné hoře u města Avellino východně od Neapole.

Vyprávěl mi:

„Než se tak stalo, bylo mi připisováno zázračné uzdravení slepce, ale myslím, že jsem v tom byl nevinně, a že to byla pouze Boží vůle projevená skrze mne. Báł jsem se, že kolem mne vznikne nějaká nezasloužená pověst, která povede ke zklamání mnohých trpících, i chtěl jsem se uchýlit do samoty, abych někomu nechtěně neublížil. Postavil jsem si tedy malou svatyni. Lid obecný pak tu horu pojmenoval Monte Vergina (Hora Panny). A tehdy jsem poznal i to, čemu se ve vaší nové době říká „Běda tomu, kdo se osvědčí“. Z mé samoty nebylo nic, přicházeli různí mužové povahově mně blízcí, vznikla duchovní komunita a s ní i klášter sice svázaný s benediktinskou řeholí, ale obsazený naším společenstvem, kterému se začalo říkat poustevnická větev benediktinů-vilemitů. Ten klášter dodnes existuje.

Když se život zaběhl podle pevných pravidel, cítil jsem, že jsem tu vlastně zbytečný, a chtěl jsem se opět uchýlit do samoty, nejraději jako žebrák a poustevník. Jenže ta situace se opakovala, takže v tom musel být Boží záměr. Jakmile jsem se někde usadil, vznikl tam klášter. Už si ani nepamatuji, kolik jich bylo, určitě více než tři, protože nakonec mi to počítání zkomplikoval sám neapolský král Roger, který se se mnou seznámil a podle mých návrhů začal stavět další kláštery, takže už ani sám nevím, na kolika mám či nemám zásluhu“.

Nezbývá než dodat něco, o čem Vilém nemluvil, ale vypráví to něm legenda. Vilémův vliv na krále Rogera se nelíbil dvorským intrikánům, kteří chtěli poutníka a poustevníka Viléma znemožnit. K tomu si zaplatili sexuální pracovníci, která měla Viléma svést a zkazit tak jeho pověst zbožného muže a vyhlášeného léčitele. Jenže Vilém nebyl žádný trumbera. K očekávaným radovánkám připravil lože ze žhavého uhlí, lehl si na něj a milou dámu na něj k sobě pozval. Ta „soudružka rajda“ (abychom použili termín klasikův) utrpěla takový šok, že prodala svůj majetek, založila ženský klášter ve Venose a v něm potom vedla kající život. Vilém vstal z lože nezraněn.

Vilém to posléze dotáhl až na pozici opata v klášteře San Salvatore di Goletto v Kampánii, kde v r. 1142 zemřel. Klášter existuje dodnes.

=====

Tím skončil můj cyklus Svatých poustevníků a poutníků. Vydal jsem k němu pro účely vernisážní takový malý sešitek s příběhy, jejichž rozšířenou variantu jsem zde uváděl a v závěru to mělo doslov stále platný. Proto si dovoluji ještě zneužít vaši trpělivosti a uvést ho i tady:

=====

Máte-li vtíravý pocit, že to, co jste právě dočetli, mohl napsat jen magor, mohu vás uklidnit. Máte pravdu. Být v dnešní době „normální“ znamená, že... řekněme to takto:

Lidé přicházejí, žijí a odcházejí. Ale zůstává tu po nich jejich dílo, jimi vytvořené tradice, vzpomínky na jejich skutky, zůstávají stavby, umělecká díla, zkušenosti, poznání, zkrátka kamínky a kameny na velkolepé stavbě lidské kultury a civilizace. To po některých, ba mnohých. Co však zůstává a zůstane po „normálních“ vandalech, kazisvětech, kazimírech a českých hlupácích? Jen zmar, prázdno, nicota.

Zkusme tedy raději něco vytvořit, ochránit, zachovat a zvelebit či alespoň sepsat pro další generace – myslím, že přitom nebudeme mít problém si popovídat a vyměnit zkušenosti i s dávnými poutníky, poustevníky i s našimi pra- a ještě vzdálenějšími praprapředky. Vždyť bez nich bychom tu nebyli a bez jejich tvořivé práce bychom ještě běhali po stromech. Starejme se tedy, aby po stromech zase nemuseli běhat naši potomci. Kvůli dramatickému úpadku českého školství, epidemii bolševicko-materialisticky podmíněného zhroupení a neutěšenému stavu obyčejné mezilidské a mezigenerační komunikace existuje totiž dost vážné nebezpečí, že to našim potomkům hrozí.

=====

Ty nejtrpělivější z vás pak ještě mohu uklidnit, že náš cyklus o malování sakrálních témat ještě nekončí.

